

NÓGRÁDI LAPOK és HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor. Negyed évre 3 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.
Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklámútiók és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a Nyílt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések

Árszabály szerint számíttatnak. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányos áron eszközölhetnek. Nyílttér petít sora 40 fillér.

Balassa-Gyarmat, 1902. aug. 23.

Megbotránkoztató s egyuttal mélyen megdöbbenő hirt olvashatunk a *Felvidéki Sajtóiroda* közlése nyomán. A hír röviden ez: Dr. Baltik Frigyes ág. evang. püspök, püspöki körútjában e hó 30. és 31. napjain látogatja meg Miavát és Turolukát. A miavai egyházközség a püspök fogadtatásának részleteit megbeszélendő, aug. 5-én ülést tartott. Az ülésen Stefanik Izor lelkész erős támadást intézett a püspök ellen s indítványára az egyházközség határozatilag kimondotta, hogy miután a püspök nagy magyar érzelmeinél fogva, mintegy megtagadta saját tót nemzetiségét, a két egyházközség kizárólag tót nemzetiségű hivatól nem érdemli meg azt, hogy általuk ünnepélyesen fogadtassék.

A hír megolvassága után alig találunk megfelelő szavakat, hogy ezt a botrányos határozatot elítéljük s hogy nyugodtságunkat megőrizzük. Nem egy ember, hanem egy egész egyházi testület vágja oda a szemük közé, hogy ő az ő főpapiját azért, mert a magyar hazának hí fia, azért, mert fenkölt hivatásában szívének sugallatát követve, s úgy is, mint azt egyházának alkotmánya is megköveteli és előírja, — azon munkát, hogy egyházainak minden tagja szívvel és lélekkel magyar érzelmi legyen, magyarra válják, nem fogadja azzal a köteles tisztelettel, mely a főpáztort megilleti. Neki ilyen főpap nem kell, tőle ne várjon semmiféle ünnepélyes fogadtatást, mert ilyet meg nem érdemel. Ilyen határozatot csakis elvakult szenvedély, otromba gyűlölet és meghibbant elme indítványozhat. Annyira buta az.

Mindamellett napirendre térni, hallgatással mellőzni nem lehet. De sőt meg kell azt torolni, mert azt, hogy a panszláv gyűlölködés köpenyébe burkolt egy és más lelkész a nemzetiségi izgatást beleplántálja az egyházba, a törvényben biztosított autonómiát kiaknázza s arculcsapja s nyílt árulást kövessen el a magyar nemzet ellen, megengedni nem szabad. Mert nem arról van itt szó: egyszerűen avagy ünnepélyesen fogadja-e az egyházközség püspökét. Az egyházközség autonómiájának jogainál fogva határozhat így is, amugy is, — ehhez jogilag szó nem fér. Az ünnepélyességet megtagadó határozat minden jogos volta mellett legfeljebb azt jelenti, hogy a határozatot indítványozó olyan species, a ki a neveletlenségre esküszik, s a határozatot elfogadó egyháztestület pedig olyan szemenszedett tagokból áll, a kiknek az otrombaságról mély és alapos, de az ildomoságról fikarcnyi

fogalmuk sincsen. Egyébiránt úgy a mint dr. Baltik Frigyes fenkölt s egyuttal puritán jellemét s gondolkodását ismerjük, biztosra vesszük, hogy az ünnepélyes fogadtatásokat ő maga áhitja a legkevésbé s azoknak nem barátja. A határozatnak ez a része tehát őt egy csöppet sem érinti, egy csöppet sem alterálja. De nem is erről van itt szó, hanem a határozat indoklásáról s az indokokban kifejezésre jutott nyílt támadásról, mely az egyházi vétségnek minden alkatelemét kimeríti s magába foglalja.

Ez pedig már nem pusztán az ildomoságnak a kérdése, hanem olyas valami, a mely egyházi törvénykezési eljárást von maga után. Első sorban Stefanik Izorral szembe, de egyuttal az egyházközség felügyelője ellen is. A közlemény ennek az urnak a nevét nem említi, nem teszi közzé. Pedig módosított kíváncsiak vagyunk arra: kicsoda ez a világi elnök, ott volt-e a gyűlésen, s ha igen: megtette-e azt a kötelességét, melyet az egyháznak alkotmánya részére ilyen esetben előír. A zsinati törvénynek XXII. és XXIII. §§-ai ugyanis azt rendelik, hogy az elnökségnek, s ha egyet nem értenének, egyik tagjának is, ilyen esetben egyenes kötelessége az egyházi gyűlés tárgyalását felüggeszteni s utóbbi esetben beállani panaszosnak s panaszát s eljárása okait intézkedés végett a legközelebbi felsőfokú egyházi hatóság elé terjeszteni. Az igen tisztelt világi elnök ur hol leledzett a homályban akkor, midőn az ő szeretetre méltó társa, a lelkész gyűlölettől tájékozott szájával rontott neki a püspöknek, megsértette az egyház felsősége iránt köteles tiszteletet s a magyar nemzet ellen nyíltan izgatott? — Felelte-e óvó, intő szavát, felvilágosította-e a gyűlést legalább arról, hogy az indítványnak határozattá emelésével olyan határozatot hoz, mely annak törvényes hatáskörén túl terjeszkedik. — Avagy maga is beállt ordító társnak azok közé, a kik mellüket verve kiabálják, hogy a két egyházközségnek minden tagja tót nemzetiségű s nekik olyan főpaphoz, a ki nagy magyar érzelmeinél fogva megtagadta saját tót nemzetiségét, köszöntő, üdvözlő szavuk nincsen! — Ugy látszik, igen, mert a gyűlést fel nem függesztette, az egyházmegyéhez panaszát be nem nyújtotta.

Noshát majd gondunk lesz arra, hogy ez a panasz megfelelő formában oda és az egyházi törvényszék elé kerüljön, — úgy a világi elnök, mint a lelkész ellenében. Az utóbbi terhére még inkább, mert ennek az urnak a cselekménye nyílt

egyházi vétség. A zsinati törvény szerencsére gondoskodik arról, hogy ilyen qualificatlan kirohanások megtorolatlanul ne maradjanak, a midőn kimondja, hogy egyházi vétséget követ el azon egyházi tisztviselő, a ki tisztviselői állását a magyar nemzet ellen izgatásra használja fel, vagy a ki az egyházi felsőség iránt nagyobb mérvű tiszteletlenséget tanúsít.

Azt hisszük, hogy Stefanik cselekménye éppen ilyen.

Kimélni az ilyen alakokat nem szabad, de sőt a törvény teljes szigorával kell eljárni ellenük, — a kik teljes mértékben reá szolgáltak arra, hogy viselt hivataluktól elmozdítassanak s egyszersmind minden egyházi és iskolai hivatal viselésére képteleneknek nyilvánítottassanak.

Igy a gyom kivész s belőlük sem lehet — mártir.

Egy vármegyénk fiának méltatása.

Novák Lajosról van szó, a ki vármegyénk egyik jeles fia s aki 29 éven keresztül tanár volt Budapesten, először a kath. főgymnasiumban később az V-ik kerületi állami főgymnasiumban, a hol a tanulók száma a 700-at meghaladja.

A nm. V. és K. m. kir. Miniszterium Novák Lajos hittanárát, a saját kérelmére, ideiglenes nyugdíjba helyezte és huszonkilenc évi buzgó szolgálatáért elismerését nyilvánította neki.

Novák Lajosban a tanári karnak egyik buzgó, általánosan tisztelt és szeretett tagja lép le a gyakorlati tanítás teréről. Az ő mérséklete, okossága, nyugodt modora mindenütt ragaszkodást és nagybecsűlést szereztek a számára; szelidsége, jósága, türelme meg tudta nyerni még azokat is, a kik vele, a katolikus pappal szemben, talán elfogultak voltak. És annak az isteni erénynek, a melyet hirdetett, őnmaga alita igen szép példáját a saját életében.

1842-ben született, május 24-ikén, Divényben, Nógrád vármegyében. Atyja Novák Miklós a gróf Zichy senioralis uradalomnak sok éven át köztisztviselőben álló intézője volt. Iskoláit Vácot, Besztercebányán, Rozsnyón és Esztergomban végezte; 1859-ben az esztergomi megyei papnövélő intézetbe vették fel s a gymnasiumi felső osztályaira Nagyszombatba küldték, majd a hittudományok hallgatására Esztergomba. 1865-ben pappá szenteltetett és segédlelkész volt Nyitra megyében, majd Budapesten, a Józsefvárosban.

Ugynevezett „jó diák” volt mindig s az iskolának ideális szeretete a lelkész pályán is az iskola felé vezette. Így lett hittanár 1872-ben a budapesti kir. kath. főgymnasiumban, s itt maradt nyugalomba vonulása napjáig. Csendes és áldásos munkát végzett e gymnasiumban, egész nemzedék tanult tőle vallásosságot, erkölcsöt; és egész nemzedék veszi körül ma is a tiszteletnek és a szeretetnek nyilatkozataival. A nagy közönség azt hiszi, hogy a tanár csak tanít. Oh nem. Ezenkívül a tanárnak még sok fárasztó munkája van, s ebből kijutott Nováknak is. Az ifjúság körében szervezte a felszólóban levő segélyegyletet, a felügyelő elnöke volt huszonöt é; vezette ezenkívül az ifjúsági könyvtár ügyeit is tizenkét évig.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű
— természetes hashajtószert —

Mennyi önzellen, nemes törekvés, mennyi esőgyedeleken fáradozás mutatkozott e munkásságában is: csak azok tudják, a kik vele együtt dolgoztak.

A segélyegyesület kebelében az ő kezdesére alapított a „Deák Ferencz és a „Simor János” ösztöndíj.

Az iskolán kívül, a „Budapesti első Gyermekekmenhely egyesület”-nek egyik alapítója és 1870 óta titkára; ugyanezen idő óta igazgatója a „Budapesti Bölcsőde Egyesület”-nek is.

Igy iparkodott a gyöngének, az elhagyottnak, az árának segítségére lenni, legalább oly mértékben, a mily mértékben egyszerű pap és tanár léteire tehetette. És nem csekély mértékben tehetette. Az ő jó szíve előtt megnyitlak a paloták kapui; az ő irgalmasságot hirdető szava cselekvésre bírta a gazdagokat és okos irányba terelte a szerető szívek adományozó hajlandóságát.

E csendes munkája közben nem kereste a rangot, a kitüntetést, az kereste fel őt. Már 1890 óta a hittanárokat vizsgáló bizottság tagja; 1892 óta szentszéki ülnök és 1896 óta az Országos Köznevelési Tanács tagja. O Felsége két ízben tüntette ki, 1896-ban, midőn a koronás arany érdemkeresztet adományozta neki, és 1900-ban, a midőn az esztergomi főkapitán tiszteletbeli kanonokjává kinevezte.

Valóban, ő nemcsak a szó nemes értelmében jó ember, hanem szerencsés ember is. Hatalom és gazdagság nélkül bírja kortársai tiszteletét és szeretetét, a mely feléje irányul, őszinte és igaz érdemen alapuló.

Alig hagyta el a főgymnasiumot, a Bibornok Herczegprimás ő Eminentiaja oly ténnyel utalta, a melyen gazdag tapasztalatait áldásosan érvényesítheti. A székes-fővárosi hitoktatónak érseki felügyelőjévé tette.

Itt az lesz a hivatása, hogy világító fáklyája legyen a hitoktatónak a szeretetben és tapintatban, a buzgóságban és türelemben, a cselekvés erejében és a bölcsesség nyugalmaiban. Harmincz éves hittanári pályának méltó és dicsősséges koronája!

A jó pap áldása a népnek. Áldásos volt az ő működése s áldásos lesz ezen új pályáján is, a hol szintén hazája és egyháza javát fogja munkálni.

Új irányok, új feladatok a F. M. K. E. munkakörében.

(Folytatás és vége.)

A jót népek kezébe szánt magyar könyv e szerint jémmi körülmények között sem fogja a

magyarosodás ügyét előbbre vinni úgy, a miként azt az indítványozó tisztelt tagtárs ur hiszi és gondolja. Nem lesz célravezető különösen nemzetiségű vidéken, hol a nép természetszerűleg idegenkedik magyar könyv olvasásától s nem szívesen lát ily könyvet gyermeke kezében sem. Az ingyenes szétosztásra szánt könyveknek a sorsa ezek szerint előre láthatólag nem valami irigylésre méltó lesz. Idő előtt el fognak kallódni ezek a könyvek az ifjúság kezében, mint el kallódtak annak idején a Mikszáth-féle „magyar társalgási leczkék” czimű füzetek, melyek ezrével osztattak szét a tanulók között, de a melyekből ma már hirmondónak sem maradt egy sem. Erről — sajnos — iskola látogatásaim alkalmával személyes tapasztalatokat szereztem.

De tegyük fel azt a reálkivüli kedvező esetet, hogy a szülő nem fogja akadályozni gyermekét a könyv olvasásában. Mi történik akkor? A gyermek olvassa egyszer-kétszer legjobb esetben háromszor a könyvet. Többször nem igen fog a könyv után nyúlni, mert érdeklődése a könyv iránt a többszöri olvasás után megszűnik. Már most kérdem remélhető-e, hogy a gyermek magyar nyelvi ismeretei gyarapodni fognak, ha a könyvet néhányszori átolvasás után félre teszi? Nagy optimista az, a ki ezek után is elhiszi, hogy a nép kezébe szánt könyvek magyarosító hatása lesz és hogy a könyv fejleszteni fogja a gyermekben a magyar beszéd elsajátításához szükséges készséget és képességet.

Az iskolából kikerült tanuló ifjúság magyar nyelvi ismereteinek állandósítására és tágitására, egy szóval a magyar beszéd elsajátítására a legalkalmasabb faktorok, az ifjúsági egyesületek, melyeknek megalakítását a közoktatási kormány legújabb kibocsátott rendeletében az állami és községi iskolai tanítók, elsőrendű feladatául tűzte ki. Ez ifjúsági egyesületek kötelekébe a tanköteles kort már betöltött, a 21-dik évet azonban még meg nem haladott ifjak léphetnek be. Célja ezeknek az egyesületeknek tisztán az, hogy az iskolában szerzett magyar nyelvi ismeret a feledékenységtől megmentessék és hogy az ifjúság magyar nyelvi ismeret köre a teljes jártasság és a biztos társalgási képesség fokáig kibővíttessék. Az ifjúsági egyesületektől sokat lehet várni, mert a magyarosodás következményeit gyakorolni alaposan, valósítják meg. De hogy ezen egyesületek prosperálhassanak, a működésükhöz fűzött várakozásnak minden lehető el kell követni, hogy a tömörülés és egyesülés akadályai el legyenek hárítva az utból. Tót községekben magyar nyelvű ifjúsági egyesületek csak úgy érvényesülhetnek, ha az

egyesületekbe való belépés anyagi kötelezettséggel nem lesz összekötve. Tagsági díjakról itt szó sem lehet, mert ha a belépés bármily csekély anyagi megterhelést fog okozni, a tanító minden fáradozása meddő marad, s az egyesülés nem jön létre.

Nekem ezek után az az indítványom, hogy egyesületünk Lőrinczy t. tagtárs ur indítványának mellőzésével a Selmeczbányán tartandó közgyűlésen határozatilag mondja ki, hogy ifjúsági egyesületek szervezését a szövetkezett vármegyék területén töle telhetőleg támogatni fogja, erre a célra költségvetésileg 15000 koronát szavaz meg, mely összeg az ifjúsági egyesületek segélyezésére és az e téren érdemeket szerzett tanítók jutalmazására fordíttatik.

Indítványozom továbbá, hogy a szövetkezett vármegyék törvényhatósági kerestessenek meg az iránt, hogy magyar nyelvű ifjúsági egyesületek, szervezését erkölcsi és anyagi támogatással segítsék elő; e végből rendeljék el, hogy oly községekben, hol ifjúsági egyesületek keletkeznek, azok fenntartására a községi költségvetésben megfelelő fedezet biztosítsassék.

Természetes dolog, hogy azok az ifjúsági egyesületek, a melyek egyesületünk részéről segélyeztetni fognak, működésükről és annak eredményéről minden évben beszámolni tartoznak.

Lelekemnek ez a meggyőződése, hogy egyesületünknek ez a befektetése kárba nem vész, hanem bőven fog kamatozni, mert a virágzásba hozott ifjúsági egyesületek megteremtik idővel azokat a kapcsolatokat, melyek a házában lakó különféle nemzetiségeket a magyar nemzettel nyelvben és értelemben örök időkre egyesíteni fogják.

Jánossy Gyula,
nyitramegyei kir. s. tanfelügyelő
a F. M. K. E. igazgató-választmányának tagja.

Magyar Gazdaszövetség meghívója

a falusi olvasóköri, szövetkezetek, gazdakörök, földmíves és falusi önművelődési egyesületek országos gyűlésére.

Hogy a kisgazdák és földmívesek szellemi és gazdasági fejlődésének előmozdítása céljából alakult falusi egyesületek és szövetkezetek kitűzött céljaikhoz minél közelebb jussanak s hogy tagjaik erkölcsi és gazdasági jóléte érdekében minél sikeresebben működhessenek, a Magyar Gazdaszövetség országos gyűlésére hívja össze a magyarországi összes gazdaköröket, szövetkezeteket, falusi olvasókörieket, földmíves és más művelődési egyesületeket azon módo-

Tannenberg.

Ifta: Ivánka Imre.
(Vége.)

Ezen évekig elhúzódó háború, mely többször a lengyel királyok más harcrai miatt hosszabb időre is félbe lett szakítva, a thorni békével zárult be. De a thorni békével véget ért a német lovagrend uralma ezen a vidéken, Keletporoszországot lengyel fenhatóság alatt megtarthatta ugyan, de Nyugatporoszországot, Kulmt, Marienburgot, továbbá Danczigot és Thornt és a Keleti tenger partvidékét és egyéb hódításait elveszítette, melyek lengyel uralom alá kerültek. A thorni béke, melyet II. Kázmér lengyel király uralkodása alatt 1466-ban kötöttek, Lengyelország uralmát alapította meg a Keleti tenger mellékén. A német lovagrend belső szervezete pusztulásnak indult, úgy, hogy Albert brandenburgi örgróf a rend nagymestere Luther tanácsára és a rend meghaltatásával 1525-ben világi herczegséggé alakította Keletporoszországot, a rend birtokait és egyttal behozta a reformációt is. Lengyelország, Poroszország főhűbérese szintén beleegyezést adta a dolgok ilyen változtatásába és Albert 1525-ben április 10-én Krakóban, mint világi hűbért fogadta Poroszországot a lengyel király kezéből. Albert fiutódainak kihaltával 1618-ban idősebb brandenburgi ágára szállt Poroszország, mely a brandenburgi választó fejedelemséget is bírta. A nagy választó Frigyes Vilmos a svédekkel szövetkezve ügyes politikája által kivitte, hogy Poroszország az 1660. május 3-án kötött Oliva-i békében, mint mindenkitől független szuverén hatalom a legtöbb európai állam által el lett ismervé.

A kardvitézi rend nagymestere Gothard von

Kettler szintén világi fejedelemséggé alakította át a rend birtokait és szintén életbe léptette birtokain a reformációt. Hogy Lengyelország fejedelmül elismerje Livlandot, Lengyelországnak engedte át, Kurlandra, melyet mint világi herczegséget megtartott, pedig hűbéruraságát ismerte el. Livland — mint egyáltalában a legtöbb Baltitenger mentén fekvő ország — később svéd uralom alá került, kiktől Nagy Péter orosz czár foglalta aztán el. Kurland, mint önálló herczegség a XVIII. században szűnt meg, mikor Oroszországba lett bekebelezve. Utolsó hercege a híres orosz államférfi Biron volt.

Lengyelország azonban nem bírta ellenségei felett aratott győzelmet kellőleg kihasználni. Belső pártharcok gyöngítették akkor, midőn erősödni kellett volna, a béke éveiben. A nemesség szabadossága és rakoncátlanokodása, a tehetetlen királyok, az önző, csak párterdeket néző nagyok, gyakran megvesztegethető és hazafiatlan államférfiai a biztos bukás felé terelték Lengyelországot. Már száz évvel felosztása előtt folytattak a szomszédos hatalmak tárgyalásokat felosztása érdekében. Olyan gazdátlan földdarabnak tekintette mindenki Lengyelországot, melyből mindenki annyit foglalhat el, amennyit csak bír és amennyit a többi irigy szomszéd megenged. Olyanforma helyzetben volt Lengyelország a XVII. század végén és a XVIII. század folyamán, mint ma Törökország, melyet csak az osztzkodni kívánó hatalmak tartanak f. l. mert mindegyik az egész szákmányt akarja magának, a másoknak pedig nem akar semmit adni. A XVIII. század második felében végre megegyeztek a szomszédos hatalmak és 1772-ben bekövetkezett Lengyelország első felosztása Oroszország, Ausztria és Poroszország között. Poroszország, Lengyelország egy-

TÁRCZA.

Születésem napja.

A leartás kedves önépétől
Magasztos arccsal jött a bú sereg:
A koszorút hozták öröm jeléül
A vigadó, a boldog emberek.
Öröm derűje lengett minden arczon,
A súlyos munka ime véget ért —
Föl vigalomra, mely sokáig tartson!
Nehéz napok után így nyerve bért!

S mikor a vigalom zenéje zendült
És tánczot lejtve mulatott a nép,
Az én első sírásom akkor csendült,
A mint ölébe fogadott a lét.
A nap lezállt, nyugvóra csendesén tért;
A dús mezőség letarolva már:
Mit a szelíd tavasz virulva ígért,
Beváltja azt áldást hozón a nyár.

Anyám mesélte gyakran születésem,
Ki már lent porladoz, áldott anyám!
Elgondolkodva rajta, én úgy érzem,
Hogy életem jelképe az talán.
Oh, add nagy Isten, hogy halálom napja,
Mint születésemé olyan legyen!
A zengő dal a sík a bérceinek adja!
Dal zengjen szerteszét völgyön, hegyen!

Dal hangozzék! Az én dalom zokogjon,
Mely nemzetem szívéhez elhatolt!
Hódolásokba búsán föllobogjon
Még egyszer a kialvó égi bolt!
Ami lelkemben élt, az mind megírva —
Jó, hogy a temető nyugalma vár!
Borús dalaim, óh, nem szállnak sírba,
Lelekem vetése leartva már!

Varsányi Gyula.

zatok megállapítása végett, melyek segítségével ezek működése erkölcsi, szellemi és gazdasági tekintetben hatályosabbá tehető s melyek alkalmazásával ezek egy országos központban volna egyesíthetők abból a célból, hogy a kisgazdák és földmivelők érdekeinek előmozdítása végett kitűzött nemes céljaikat egy erőteljes központ hathatós támogatása mellett annál biztosabban elérhessék.

Miután pedig ezen országos gyűlésre meghívott egyesületek és szövetkezetek tagjai nagyrészt földmivelők, az intézőkörökig elhangzó hangos szóval kell kifejezésre juttatni e gyűlésen a magyar gazdák azon régi kívánságát is, hogy a gabonaértékesítési viszonyok kedvezőbbé tétele, vagyis jobb árak elérése céljából inditassanak meg a munkálatok azonnal, a gabonaraktszövetkezetek létesítése és a fedezetlen határidőzűlet: az ugynevezett papirosbuza megszüntetése érdekében.

Megbeszélés és határozathozatal tárgya lesz még ezen országos gyűlésen az is, hogy miként kell a magukra hagyatott szegény kisgazdákat és földmivelőket az ezek tudatlanságával visszaélő lelketlen szakemberek kikűszöbölésével adó, telekkönyvi, illetéki, peres, katonai, hitelművelési ügyekben teljesen megbízható jó tanácsokhoz juttatni.

Erelyes határozattal kell állást foglalni az országos gazdaggyűlésnek az iránt is, hogy az ország némely vidékén még mindig szabadon tenyésző uzsora és káros hitelügyletek sürgős törvényhozási intézkedésekkel lehetetlenné tétessenek.

A falusi egyletek és szövetkezetek, vagyis a kisgazdák és földmivelők ezen országos gyűlése Pozsony városában, kapcsolatban a II. Mezőgazdasági Országos-kiallításal és a VI. Országos Gazdakongresszussal, f. 1902. évi szeptember hó 10. napján. szerdán d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Felhívjuk tehát az összes-gazdaköröket, falusi egyesületeket, illetve ezek tagjait és vezetőit, hogy a pozsonyi országos gazdaggyűlésen, melynek főtárgya a kisgazdák és földmivelők helyzetének javítása, minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek.

A Pozsonyba való utazás nagyon csekély költséggel fog járnai, miután a vasuti jegy ára 5 százalékkal van mérsékelve s Pozsonyban az elszállásolás és ellátás — különösen csoportos kirándulók részére — igen olcsó lesz.

Tisztelettel felkérjük, hogy az országos gazdaggyűlésen való részvételüket a Magyar Gazda-

szövetség titkári hivatalának, Budapest, VIII. ker., Baross-utca 10., augusztus hó végeig bejelenteni szíveskedjenek, kérjük velünk azt is tudatni, hogy körülbelül hányan jönnek.

Az elszállásolást és ellátást illetőleg tessék a pozsonyi II-ik mezőgazdasági országos kiállítás helyi rendezőbizottságával (Pozsony) legalább 14 nappal előbb érintkezésbe lépnie.

A kedvezményes vasuti jegy igénybevételére jogosító igazolványokat tessék a pozsonyi II-ik mezőgazdasági országos kiállítás igazgatóságánál (Pozsony) szintén 14 nappal előbb kérelmezni.

Miután a kisgazdákat és földmivelőket anyagi helyzetük javításával foglalkozó gyűlésre hívjuk, hazafias kötelességünknek tartjuk meghívni a lelkeseket, tanítókat és a jegyzőket is, mint a földmivelőnép érdekeinek leghivatottabb gondozóit. Kérjük tehát közülök azokat, kik a földmivelőnép igaz barátai, hogy bontsanak zászlót a jó ügy érdekében ez alkalommal is s legyenek vezetői azoknak a derék földmivelőknek, kik a pozsonyi gazdaggyűlésen való részvételre magukat elhatározzák.

Ha a pozsonyi gazdaggyűlésen az ország összes falusi egyletei és szövetkezetek képviselve lesznek, ha ott lesznek mindazok a nemes-szívű népbárátok, kik a földmivelőket szellemileg és gazdaságilag emelni akarják, akkor ez a gyűlés a magyar gazdaközvélemény hangos szivdobbanása lesz, melyet megéreznek majd azok is, kiknek első sorban kötelességük gondolni arra, hogy a nemzet törzsét képező földmivesosztály boldog és megelégedett legyen.

Kelt Budapesten 1902. évi augusztus 9-én.
Hazafias üdvözléssel

Bernát István, Károlyi Sándor gróf,
igazgató. elnök.
Meskó Pál,
titkár.

Tanügy.

A helybeli állami el. fiu- és leányiskolán az 1902—1903-iki tanév beiratásai f. évi augusztus 30-ától szeptember 7-éig tartanak. A rendes tanítás szeptember 9-én kezdődik.

Felvételnek 6—12 éves kora fiu- és leány mindennapi iskolai (I—VI. osztályba) és 12—15 évkori ismételő iskolai tanulók.

Évi tandíj 4 korona, beiratás díj 80 fillér.

A tandíj fizetés alul jogosan felmentett szegény és vagyontalan tanulók csak a 80 fnyi beiratási díjat fizetik.

jobban visszaszorították a németeket Posenben tetve. A lengyelek hadi taktikája is változott az idők folyamán. Látni, hogy fegyverrel nem bírják szabadságukat és Lengyelország egyesítését kivívni, kulturális és gazdasági téren veszik fel a harcot ellenségeikkel. Arra törekednek, hogy legalább helyi önkormányzatot birjanak kivívni az őket felosztó államok keretében a lengyel tartományoknak, hogy sikerrel ellenállni birjanak az orosz kormány oroszosító és a porosz kormány németesítő törekvéseinek, hogy lengyel kézen maradjon a lengyel haza földje, hogy a lengyel társadalom műveltség dolgában ne maradjon az európai társadalmak mögött és hogy ez a műveltség igazi lengyel műveltség legyen.

Ezen taktikai változást kivált a poroszlengyeleknek lehet szemlélni. Kiknek sikerült a Posenbe még a múlt századokban beköltözködött németeséget nagyrészen ellengyelesíteni. Igaz, hogy a multszázadban a poroszok másfelé is nagyon elváltak foglalva. — A nyolczvanas években Bismarck, hogy a lengyeleket megtörje, megkezdte híres lengyel akcióját. Leginkább abban állt ez, hogy lengyel földbirtokosoktól megvették a birtokot és vagy német földbirtokosoknak adták aztán el, vagy pedig német parasztokat telepítettek oda. Csakhogy ez az akció nagyon balul ütött ki, mert többet használt a lengyeleknek, mint a németeknek. A nagy birtokvásárlások folytán nagyon felment a föld-ár Posenben, minek elsősorban a rettenetesen eladósodott és többnyire a bukás szélén álló lengyel földbirtokosok vették hasznát, mert így birtokuk pár év alatt éppen kétszer annyit ért, mint előbb és így elkerülték a biztos csődöt.

Bismarck bukása után az ifju II. Vilmos császár bekegyébjeit nyújtotta a lengyeleknek, kik siettek azt örömmel elfogadni. Csakhogy a nemzetiségi béke évei alatt a lengyelek még

Az első ízben beiratkozó tanulók születési és himnológiai szülői bizonyítványt tartoznak bemutatni; *Vörhenyben szenvedett és ezekkel egy háztartásban élő tanulók pedig orvosi bizonyítványt arról, hogy az iskolát már látogathatják.*

Az állami iskolai hittani órák látogatása más iskolabeli tanulóknak nincs megengedve. A gondnokság meghagyásából

Kemény Gábor
igazgató-tanító.

Hírek és különféle.

Ö Felsége a király születése napján ünnepet öltött magára az egész ország. Buzgó áhítattal kereste fel mindenki a templomokat, hogy ott leborulva a mindenható színe előtt könyörögjön az Ö Fölkentjének hosszú életéért. Az igazi, az őszinte, a benső szeretetnek a megnyilatkozása ez, melyet a mi királyunk alkotmányos és bölcs uralkodása alatt az ő hű magyar népénél biztosított magának. Hosszu uralkodása alatt nem egy megpróbáltatáson, nem egy megrázkódtatáson ment keresztül ez az ország, s abból mindig királyunknak fenkölt gondolkodása, alkotmányos érzülete mentette meg, az az érzület, mely immár egygyé forott a nemzet érzületével teljesen. Királyunk a a nemzet végtelenül nagy öröme most is 72 éves korában erős egészséges ember s bizonyára az marad még sokáig, uralkodásának áldásait évek hosszú során fogja még állandóan élvezni, ősz alakját szeretettel körül övezni a nemzet. Születése napját B-Gyarmaton is nagy fényvel ültük meg. A városnak épületein zászló disz lengett. A templomban ünnepélyes isteni tiszteleteket tartottak. A róm kath. templomban Hotovinszky Károly kononok nagy segédlettel mondott misét, melyen az összes hatóságok megjelentek. Ez alkalommal Kleszky Ottó százados törzstisztjelölt zászlóalj parancsnokkal egész zászlóaljunk is kivonult és pedig imponáló tömegben, mert a diszbe öltözött zászlóaljhoz az e hó 17-én bevonult összes tartalékosokat is beosztották. Annál szebb volt a siker számba vehető három disztűz. — mit Radakovics Károly százados vezényelt, szinte bámulatos a fegyelem, mely alatt a tartalékosok a már rég nem látott katona fegyvert kezelték. Aznap délelben a nagy számú tisztikar a lakatnyában ünnepi ebédet adott, melynek fontos és kimagasló részeként említhetjük fel Kleszky Ottó zászlóalj parancsnok lélekemelő beszédét.

és a Nyugat porosz tartományban, gazdaságilag pedig nagyon megerősödtek. Evszázados német telepek lengyelesedtek el és Westphaliában, ebben a tőzgyökeres német tartományban ma már több mint fél millió lengyel él. Sőt Felső-Szilézia lengyelei is kezdték levetni nemzeti-segi közönyüket. Ez a nagyarányu mozgalom természetesen érthető ijedelmet okozott egész Németországban. Már két éve annak, hogy egyes német lapok rámutattak a lengyel „veszély”-re, természetesen tulozva. Az irányadó körök is figyelmeztetnek erre az ügyre fordították. Ez teszi érthetővé, bár nem indokoltá azt az idegességet és erőszakoskodást, a mit a németek ebben az ügyben tanusítanak. Nemcsak visszaszorítani akarják a lengyeleket, de még Posent is el-németesíteni.

Mindenáron németté akarják tenni északeleti Németországot és a lengyel népet Németországban teljesen megsemmisíteni. Erre hívta fel a német császár marienburgi beszédében a németeket, erre szavazott meg 101 milliót telepítési célokra Posenben a porosz országgyűlés.

Hogy elfogják-e céljukat a németek érni, azt meg fogja mutatni a jövő. — En nem hiszem. Egy olyan népet, mint a lengyel, mely a műveltség azon fokán áll és mely oly dicsőségteljes és fényes multra tekinthet vissza, legyőzni vagy visszaszorítani lehet, de megsemmisíteni sem fegyverrel, sem telepítésekkel és erőszakoskodásokkal nem lehet.

Ezen tárcsacikk első részében néhány nyomtatási hiba causzott be. Így: grünewaldi csata, helyesen grünewaldi — A német lovagrend alapította városok közt szerepel Thorn; pedig helyesen Thorn. — A német lovagrend nagymesterének, ki Poroszországba költözött a lovagokkal Balk Herman van mondra, pedig az a hazánk történelmében, de kivált a Szentföldön oly nagy szerepet játszott Salza Herman volt. — Livlandot és Kurlandot nem a Kurdvitézek, de a Kardvitézek (Schwertritter) hódították meg. — A Balti tenger melében virágzó német város nem Biga, hanem Riga.

kori hűbérese Nyugatporoszországot, Ermelandot és a Netze vidéket kapta, azonban Danzigot és Thornt, melyre már régen fajt a porosz foga, nem.

Lengyelország felosztásának történetéről bővebben nem szölok, annak minden egyes eseményét jól ismeri minden művelt magyar. Hiába volt a lengyel hazafiak minden erőlködése, Kosciuszko minden vitézsége, annyi lengyel hazafi véromlása, Lengyelország szabadsága és egysége el volt veszve.

Másodszor is osztokodtak Lengyelországon a hatalmak. Poroszország most Danzigot és Thornt, továbbá a poseni, gneseni, kalischi vajdaságot és még egy jó darabot Nagylengyelországból kapott. Ez volt 1793-ban. Harmadszor is felosztották Lengyelországot 1795-ben, miután megint leverték a hősiesen küzdő, de még most is egyenetlenkedő lengyeleket az oroszok. Poroszország ekkor Varsót és a hozzá tartozó vajdaságot, valamint a Vistulától balra fekvő részeket nyerte. A második és harmadik felosztáskor nyert tartományokat azonban már az 1807-ben kötött tilsi békeben ismét elvesztette, melyekből Napoleon a rövid életű varsói nagyhercegséget alakította. Egy részét ezen területnek a bécsi kongresszuson sem nyerte vissza Poroszország, a mikor mostani terjedelmében nyerte vissza lengyel birtokait.

Azóta hiába tettek a lengyelek bármit a három nagyhatalom ellen, nem bírtak boldogulni. Sőt még azt a kis szabadságot és függetlenséget is, melyet Oroszlengyelország a bécsi kongresszus megállapodásai szerint birt, elvesztették. Hiába voltak az összeesküvések és forradalmak, a titkos és nyílt harcok; a lengyelek nem szabadították fel hazájukat. A poroszlengyeleknek sem volt jobb soruk, bár 1848-ban a porosz uralkodóház szabad alkotmányt és önállóságot ígért Posennek; az mai napig nem lett életbe lép-

A legfőbb hadur iránt érzett rajongó szeretet sugalta minden szavát és gyönyörűen fejtette ki, hogy érdemekben megőszült uralkodónkat, nemcsak a katonák, hanem a polgári elemek is kivétel nélkül tisztelik és szeretik. Természetesen, beszéde ő felsége eltetésével végződött és a jelen voltak lelkesedése kísérte azt. Az evang. templomban dr. Baltik Frigyes püspök végezte az ünnepélyes isteni tiszteletet, melyen a hatóságok szintén megjelentek.

Szent István napja. Első királyunk emlékezete kitörölhetetlenül él a nemzetünk szívében. Az a fény, mely nagy alakját körül övezi, ma is ép oly erős, mint évszázadokkal ez előtt; ragyogása nem is fog csökkenni sohasem, míg a nemzet él, egyenlő büzséggel fog felhangzani a templomokban az ősi ének: „Hol vagy István király? . . .”. Az ő országos alkotó nagy munkája immár 900 éves s az a nemzet, melynek sorsa annyira szíven fektet, ma is él s Istennek kegyelméből élni fog tovább, s osztatlan kegyellel üli meg azt a napot, melyet a nemzet ünnepévé avatott. Hasonló s hagyományos kegyellel ünnepeltük meg e napot B-Gyarmaton is. A templomokban tartott ünnepélyes isteni tiszteleteken részt vettek az összes hatóságok s a rom. kath. templom elé a honvédség egy százada vonult ki Csernoch Emil főhadnagy vezénylete mellett. A templomban az egyházi szónok Jeszenszky Kálmán volt, a kinek magvas s szép fordulatokban gazdag beszéde mély hatást keltett. A mise után a hatóságok az evang. templomba mentek át, ahol dr. Baltik Frigyes püspök ünnepi beszédben emlékezett meg első királyunk dicső alakjáról s elévülhetlen érdemeiről.

Szent Istvánnapi isteni tisztelet Horpácson. Szontagh Pál kegyelmésnél, horpácsi kuriájában minden esztendőben hagyomány szerint ünneplik első királyunk nevenapiját isteni tisztelettel egybekötve. Mult szerdán, aug. 20-án most is megtartotta az öreg kegyelmes ezt a magyar nemzeti ünnepet, melyben Zatkai Mihály banki ev. lelkész szép egyházi beszédet mondott. A vidéki birtokosok sőt B-Gyarmatról is többen elzarándokoltak a horpácsi ősi kuriába, ahol a vendégeket a háziur magyar vendégszeretettel fogadta és látta el.

Szent István-szobor Litkén. Ritka szép ünnepély folyt le Szent István napján Litke községben. Szobrot emeltek első királyunknak s azt f. hó 20-án szentelték fel. A felszentelést Sárközy Ferencz litkei plebános végezte s hazafias szép szónoklatot tartott. A felszentelési ünnepélyen közel 2000 ember vett részt a községből és a szomszéd községekből, az intelligens elem is szépen volt képviselve. A terméskő alapszaton álló festői hatású szobor a község által — Álmós, Előd, Huba, Und, Kund, Szabolcs és Tuhutum hétvezérünk emlékére ültetett 7 drb. millenniumi tölgyfa csoportjának közepére állíttatott fel. Létesítése egy egyszerű földműves asszonynak, Imre Mári nemeslelkű adományának és Sárközy plebános fáradszónak köszönhető. Sárközy az ő hűveinek valóságos atyja s lelki és anyagi ügyeinek lelkiismeretes gondozója. (Litkén egy virágzó szövetkezetet is létesített.) Litkéről több községünk vehetne példát. Sok ilyen törekvő községet ilyen lelkes vezetővel a hazának!

Kossuth születésének 100. éves évfordulója. Mult számunkban tett ígértenkhöz képest közzétesszük, a f. évi szeptember hó 19-én tartandó nagy ünnepség programját, melyet a város előjárósága és a helybeli dal-egylet rendez. A rendezőség az ünnepélyt megelőzőleg felkéri az összes kereskedőket, hogy az napon zárva tartsák üzleteiket, az iparosokat és a hivatal főnököket, hogy a munkát szüneteltessék. A város természetesen az nap szászöldiszbe öltözik és a jókor reggeli órákban mindhárom templomban ünnepi isteni tisztelet lesz tartva. A program további pontjai: 1. Délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében diszkyülés; továbbá a vármegyeháza nagytermében délelőtt 11 órakor. 2. Kossuth himnusz Papp Zoltántól olgadj a dalegylet. 3. Ünnepi beszéd tartja Dr. Kossaczky Arnold. 4. Tavasz elmúlt énekli a dalegylet. 5. Papp Zoltán alkalmi ódáját szavalja Tokai Lajos. 6. Hymnus énekli a dalegylet. A rendezőség számít arra, hogy hazafias hivatalfőnökeink, kereskedőink és iparosaink eleget tette s közkívánatnak az ünnepély fényének emelése érdekében az napra munkaszünetet rendelnek el.

Kossuth emlékünnepe. A balassa-gyarmati tanuló-ifjúság Kossuth Lajos születésének századik évfordulója alkalmából aug. hó 24-én délelőtt 11 órakor a Barok-féle nagyteremben emlékünnepelet tart, melynek műsora a következő: 1. Hymnus. Keller István vezetése mellett énekli a tanuló-ifjúság. 2. Kossuth-oda. Irta és szavalja: Láng A. József. 3. „Tavasz elmúlt . . .”. Keller István vezetése mellett énekli a tanuló-ifjúság. 4. Ünnepi beszéd. Tartja: Somló József. 5. Haza jött. Költemény Ábrányi Emiltől szavalja: Szirtes Zsigmond. 6. A vén cigány. Melodráma szövegét Farkas Imre, zenéjét: Farkas Lajos szerlette. Szavalja: Somló Adolf, zongorán: Kedvessy Lajos, fuvalán: Nagy Árpád, hegedűn: Sándor Mór kíséri. 7. Kossuth sirja. Költemény Ábrányi Emiltől, szavalja: Schwarcz Dezső. 8. Kossuth-hymnus. Szövege és zenéje Papp Zoltántól; Keller István vezetése mellett énekli a tanuló ifjúság.

Kossuth ünnepélyek S-Tarjánban. Aug. 9. és 10-én szombaton és vasárnap tartott Kossuth ünnepélyek Salgótarjánban, mint előre látható volt, az ügyes rendezés folytán fényesen sikerültek. Az egész város ünnepies díszítéssel Szombaton este fényes estélyt tartottak, amelyen a város és köreik előkelőségei nagyszámban vettek részt. Vasárnap népünnepélyt rendeztek, az ebből befolyt jövedelmet a Salgótarjánban felállítandó szobor javára fordították. A népgyűlésen 3000-en vettek részt, akikre Beniczky Árpád, Olay Lajos és Szatmári Mór képviselők lelkes beszédei rendkívül nagy hatást gyakoroltak. Este nagy monstrehangversenyt rendeztek, ebben az összes dalárdák és a vagyári zenekarok vettek részt. A város pazar kiváltságában tündökölt.

A salgótarjáni Kossuth szoborra aug. 9. és 10-én rendezett kettős mulatságon befolyt 601 forint 43 kr. kiadás 390 frt. 86 kr. maradt a szobor javára 211 frt. 07 kr. A szobor alap most már 271 frt. 82. krt. tesz ki.

Fényes névnap. M.-Szöllősen fényes és kedélyes névünnepet ülték Szilárdy István kastélyában, melyben számos vendég vett részt. Sréter Alfréd országgyűlési képviselő volt az ünnepi szónok, aki gyönyörű pohárköszöntőt mondott a házigazdára és édes- atyja: Szilárdy Ödönre, kit abból az alkalmából életetett, hogy 70. éves korát töltötte be. Emelkedett szép toaszt volt Beniczky Árpádé is, aki Török Zoltán főispánunk bölcs és tapintatos főispáni kormányzatát méltatta. A multság a reggeli órákig tartott. A névnap ünnepélyen jelen voltak: Török Zoltán, Nagy Mihály, Plachy Gyula, Ybl Félix, Beniczky Árpád, Kuhinka Géza, Szentiványi Farkas, Mocsáry István, Balás Barna, id. Balás László, id. Jankovich Ottó, Baranyai István, ifj. Jankovich Ottó, Luby Géza, Horváth Bertalan, Horváth Géza, id. Löwinger Rudolf, Vajda Pál, Posztóczky István, gróf Vay Dezső, Mészáros Tibor, Marlonfalvy Gyula, Irsay György, Plachy Zsiga, Luby István, Szilárdy Ödön, Szilárdy Béla, Vécsei Mátyás, Kovács Kálmán, Florek Endre, Ivánka László, Szakall Ferencz, Rurticska Béla plebános, Mandó Iván, ifj. Balás László, Papp János, Török Béla, Szakall István, Navarra János.

Esküvők. Kohányi Zoltán cs. és kir. sorhajózáslós, aki Károly István főherceg udvartartásához van beosztva, e hó 4-én tartotta esküvőjét Tóth Rózával, Tóth Géának az Adria m. kir. tenger hajózási részv. társaság igazgatójának és nejeének Szabély Róának leányával Erdőtarcsán. A házi kápolnában megtartott egyházi esketést megelőző polgári kötetést Szakall Ferencz főszolgabíró végezte: Násznagyok voltak Basellie Viktor báró ellentengernagy és Hajnal Antal miniszteri osztálytanácsos. A lakoma után ifjú pár nászutra ment. — Soltz Dezső, cs. és kir. főhadnagy a gyulafehérvári genieigazgatóságnál, néhai Soltz Vilmos főbányatanácsos, akadémia tanár s neje szül. bölsői Buday Ilona fia e hó 3-án vezette oltárhoz Selmezbányán Fodor Anikó urhölgyet, dr. Fodor László bányatanácsos, akadémiai tanár és neje, szül. rag. mbi. Flak Elma kedves, szép leányát. **Eljegyzés.** Léway Sándor b.-gyarmati üzletvezető aug. 16-án eljegyezte Mesko Irén kisasszonyt Jolsvárol.

Himen. Perné Sándor salgótarjáni bányatársulati tanító oltárhoz vezette Barna Irén kisasszonyt.

Esküvők. Glaser Emil losoncz-apátfalvai körjegyző aug. 30-án tartja esküvőjét Rima-

szombatban Alexy Etelka kisasszonnyal, Alexy János nyug. poltári ev. lelkész leányával. Szabó Béla losoncz rendőrségi felügyelő ma vezeti oltárhoz Füleken Bóna Anna kisasszonyt.

A b.-gyarmati kir. törvényszék III. esküdt bírósági ülészaka szeptember 1-én kezdődik, s valószínűleg szept. 12—13-ig fog eltaratani. Eddig következő ügyekben van már tárgyalási határnap kitűzve. 1-én: szádékos emberölés büntette miatt vádolt Talán János, 2-án: szádékos emberölés kísérletének büntette miatt vádolt Varga József Jusztin, 3-án: gyújtogatás büntette miatt vádolt Szabó Mihály, 4-én: szádékos emberölés büntette miatt vádolt Brabecz János, 5-én: gyilkosság és rablás büntette miatt vádolt Kada József, 6-án: szádékos ember büntette miatt vádolt Lokotka András, 9-én: rablás büntette miatt vádolt Gál András és társa elleni bűnügy fog tárgyalásra kerülni.

Áthelyezett rendfőnök. Nagy-Szécsény mezővárost nagy veszteség érte a Szt. Ferencz rendi atyák rendfőnökségének ama intézkedésével, a melylyel Árva Ferencz nagy-szécsényi zárdá főnököt, hasonrangban Szolnokra helyezte át. Remélhető, hogy utódja méltóan fogja tisztelet betölteni, de Árva Ferencz már annyira belenőtte magát a szécsényiek szívébe azon 10 év alatt, melyet ott töltött, hogy eltávozása igaz fájdalmat okoz, mert ő nemcsak zárdafőnök, nemcsak plebános, de tetőtől talpig hazafi, jó barát, s a közügyek iránt melegen érdeklődő férfiú, a szegények igazi jótéveje; hogy többet ne mondjunk 10 éves ottlétének emlékére a városi szegényház részére 500 koronát adományozott. Barátai és tisztelői e hó 17-én egy bucsu vacsorát rendeztek, a melyen rang- és vallás különbség nélkül 82 egyén vett részt. Az elhangzott szép felköszöntők valódi tolmácsolói voltak a közszeretnek. Eltávozása már csak napok kérdése, mihielyt átadja a zárdá ügyeit, azonnal távoznia kell.

Főgymnasiumi tanárok. A vallás és közoktatásügyi miniszter a b.-gyarmati állami főgymnasiumhoz, a hol e tanévben a harmadik osztály megnyílik helyettes tanároknak Frenyo Győzöt és Both Antal nevezte ki.

Az elmeigyógyosztály. A Mária Valéria vármegyei kórház mellé építendő gyógyosztály ügye befejezett ténynek tekinthető. Kétségkívül nagy érdeme van ebben Nagy Mihály alispánunknak és dr. Bogdán Aladárnak, a kórház igazgató főorvosának. A belügyi és kereskedelemügyi miniszteriumok az alispán fáradságos utánjárása folytán egy hét alatt elintézték az ott végdöntésre varakozó ügyet s elvileg jóváhagyták a törvényhatóság és a Bernstein-Káldor-Fried, vállalkozó czéggel megkötött szerződést, de mégis, mert a czégnek tagjai nem építőmesterek, a miniszterium meghagyta, hogy a czég szakértő építő mestereket alkalmazzon s ipar engedélyét igazolja. Ugy volt, hogy ezen formai dolgok miatt a miniszteriumok majdnem visszavetették az ügyet, ami azt jelentette volna, hogy az építkezés a jövő esztendőre marad s hogy a vármegye közel 22 ezer korona kamat veszteséget szenvedett volna. Ezt a bajt azonban elhárította az alispán s aug. 19-ikére összehívta a kórházi bizottságot, melynek megbízásából az alispán, az államépítészeti hivatal főnöke és a vármegyei főorvos közbejötté mellett még aznap d. u. 3 órakor kijelölték és átadták a telepet a vállalkozóknak, melyen a nagyméretű elmeigyógyintézet felépítendő lesz. A vállalkozók az anyag szállítást már megkezdtek s e héten hozzáfognak az építéshez is. A megyei kórházi bizottság hatékony ellenőrzést kíván gyakorolni nemcsak az anyagokra, hanem az építés menetére is. Ne hogy úgy járjunk, mint a Mária Valéria kórház építésénél, hogy t. i. egy egész emeletet hagytak ki a vállalkozók s hogy elrohadt gerendák is kerültek be. A bizottság a maga kebeléből Baintner Ottó elnökléte alatt 5 tagu építési bizottságot küldött ki, ezenkívül a faanyagok megvizsgálására Kondor Vilmos erdőmestert kéri fel. Az ellenőrzést és felügyeletet az államépítészeti hivatal megfelelő havi díj mellett fogja gyakorolni. Qurinyi Gusztáv államépítészeti műszaki tanácsos a bizottságot igen megnyugtatta azzal a szavaival, hogy az építést a legkisebb részletekig szigorúan fogja ellenőrizni s a legcsekélyebb hibát sem nézi el. A monumentális épületet még ez idén tető alá hozzák s 1903. évi augusztus 15-én adják át rendeltetésének. Az építés vezetésével a vállalkozó

kozók Szalay István építőmestert bízták meg.

Bucsujárás. Mint minden évben, úgy az idén is igen sok nép sereglett össze a nagybaldogasszonyi bucsukor megyénk nagy látogatottságának örvendő kegyhelyén a mátra-vebelyi Szentkúton. Városunkból mintegy 90—100-an végeztek ott ájtatos bucsujárásukat, és sajnálattal nélkülözték azt, mit már a más megyebeli városok bucsujárói az otthonmaradtakkal együtt megteremtettek, t. i. a menedékházat. Ez alkalomból volt ugyanis 5 menedékháznak a megáldása, melyek közül egyiket a nógrádi városok közül elsőnek Szécsény emelte közadakozásból. Legnagyobb terjedelmű a gyöngyösié, melyet 800 bucsus befogadására építettek 8000 korona költséggel részint közadakozásból, részint a város költségén. Így már sok menedékház emelkedik a templommal szemben s e sorból Balassa-Gyarmat sem akar kimaradni, mert mint értesülünk, itt is mozgalom indult meghasonló menedékház felállítására.

Kis halott. Hanzély Gyula vármegyei bizottsági tagunkat súlyos csapás érte. Őt hónapos kis fia, Kristóf, aug. 20-án az anyákák seregébe költözött. A gyászba borult család iránt mindenfelől nagy részvét nyilatkozott meg. Enyhítse ez a részvét a jó szülők nehéz bánatát.

Halálozás. Strausz Adolf Strausz Miksa söjji pusztai nagybérő édes atyja, aug. hó 17-én Vácson élete 79 és házassága 51-ik évében elhunyt. Halálát neje szül. Silberstein Róza, számos gyermeke, unokái és dédunokái gyászolják.

Végzetes baleset. Schönberger József balassa-gyarmati jónévű szabóiparos néhány nap előtt üdülni ment Budapestre a Császár-fürdőbe. Aug. 19-én a földalatti villanyos egyik kijáratánál oly szerencsétlenül esett le, hogy fejét és testének több tagját súlyosan megsértette. A szerencsétlenül jutt embert a Szent János kórházba szállították, hol azonban másnap nagy szenvedések után meghalt. Holttestét Balassa-Gyarmatra szállították.

Az ügyvédi kamara köréből. A balassa-gyarmati ügyvédi kamara Millasin József rétsági ügyvédet eltávozás folytán az ügyvédi lajstromból törölte.

Komáromi football. A b.-gyarmati torna Egyesület football csoportja Szent István napjára Komáromba rándult, hogy megmérkőzzék az ottani torna egyesület tagjaival. Komárom azonban bevehetetlennek bizonyult, mert az eredmény a komáromiaknak javára dőlt el és pedig 5:0-val. — A gyarmatiak azonban a futásban tüntek ki s jutalmakat is nyertek; mondhatják tehát: csunya a futás, de hasznos. A komáromiak szíves vendégszeretettel halmozták el városunk fiait.

Borszékvíz a kórháznak. Egy valaki Schvetz Vilmos kir. tanfelügyelőnek 25 üveg borszéki vizet küldött Borszékról. Minthogy a tanfelügyelő semmiféle ajándékot elfogadni nem szokott, a vizet tartályostól a Mária Valéria kórháznak adta át.

A szentistvánnapi vásár aug. 18 és 19-én, dacára hogy a szomszédvármegye több községe a száj és körömfájás járványos állapotbetegség miatt a vásártól eltiltatott, igen forgalmas volt. A szarvasmarha állományból 2700 db. a ló állományból 490 db. hajtatott fel. Birka, mintegy 4500 db. A sertésvesz miatt sertést nem hajtottak fel. A gabona-ára alább szált. A márnapi kirakó vásár népes volt.

Új albirói állás Ipolyságon. Az ipolysági kir. törvénszéknél az igazságügyi m. kir. miniszter új albirói állást rendszerezített, melyre négy heti pályázati határidő van kitűzve. Ezen állásra csak oly folyamodót fognak kinevezni, ki a telekkönyvi átalakítási és telekkönyvi helyesbítési ügyekben való jártasságát, erős, egészséges testalkatát, és a tót nyelv(1) ismeretét igazolja.

Szélmákos álmérnök. Ugy értesülünk, hogy Nógrádmegye több községében egy Dentsh Artur nevű egyén magát mérnöknek adja ki, földmérési és egyéb mérnöki munkát vállal, előlegeket vesz fel, de a munkát sehol sem végzi el; de nem is végezheti, mert az illető nem mérnök ember.

Nagy tűz. Oroszi községben nagy tűz volt, igen sok ház leégett s elégett több kazal is.

Kardpárbaj. Neuberger Kálmán máv. pénztárnok és Cottély Géza máv. hivatalnok Ipolyságon kardpárbajt vívtak. Segédek Neuberger részéről Schönherr Károly csendőrhadnagy és

ifj. Cimponeriu Dénes, Cottély részéről Heder-vary Lajos és Kulcsár László voltak. A párbaj mindkét fél sebesülésével végződött. A mérkőzés után, melyre ingerült szóváltás adott okot, a felek kibékültek.

Betörés a Szondy-kápolnába. Az a hír érkezett Drégely-Palánkról Ipolyságra, hogy ismeretlen tettesek betörték a Szondy-kápolnába s azt kirabolták. Azonnal csendőrség ment a helyszínére, de a hír nem bizonyult valósnak, legalább ebben a formájában nem. Való ellenben, hogy eddig még ki nem derített egyének a kápolna ablakát hogy-hogy nem kinyitották, rajta bemásztak, de semmit sem bántottak benn, sem el nem loptak. Alighanem éjjeli szállást kereső vándorlegények adtak ájtatosságuknak ilyen kissé szokatlan kifejezést. (H. V.)

Házasság. Pirity Lajos ipolysági kir. pénzügyigazgatósági tisztviselő e hó 12-én vezette oltárhoz Vörös Gizella urhölgyet Zalaegerszegen.

Cigarettázó gyermekek. A szülők és rendőrségünk figyelmébe ajánljuk, hogy városunkban 6—8 éves gyermekek szabadon cigarettáznak. Eltekintve attól, hogy egészségtelen élvezet, tűzveszélyes is, mert az ilyen éretlen gyermek könnyen felgyújtja a várost.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserű viz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már a kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Szülők figyelmébe. Vidéki iskolás gyermekeket teljes ellátásra jutányos feltételek mellett elvállal. B.-Gyarmat Szügyi-utca 6. szám. Özv. Chikáné, Lang Aranka.

Szép, tiszta, üde arcbőr a legkönnyebben és legbiztosabban a Földes-féle Margit-Crém használata által érhető el. A közkedvelt és világhírű Földes-féle törvényesen védett arczke-nőcs semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz; szeplőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindenemű tisztátlanosát pár nap alatt eltávolítja, a ránczokat redőket kisimítja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 kor. Szappan 70 fill. (3-féle színben) 1.20 k. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban.

Bárki vadász fegyvert akar vásárolni várja be a Pozsonyban folyó év szeptember hó 7-én megnyitandó II. Mezőgazdasági Országos kiállítást, melyben a VI. főcsoport Erdészeti és vadászati kiállításban Seifert József híres fegyver udvari szállító cég, ugy sajátkészítményű vadászfegyverek, valamint Pieper- és Krupp-féle aczélesővű kitűnő vadászfegyverek és választékban lesznek kiállítva. Az érdeklődők sziveskedjenek Seifert József pozsonyi cégtől képes árjegyzéket kérni, különben a t. olvasóközönségünk nagybecsű figyelmét felhívjuk a mai lapunkban közölt Seifert József udvari szállító cég hirdetésére.

Szülők figyelmébe. Vidéki iskolás gyermekeket teljes ellátásra jutányos feltételek mellett elvállal. Özv. Reményi Károlyné, B.-Gyarmat (Templom-utca 16. sz. a.)

FELELŐS SZERKESZTŐ: HORVÁTH DANÓ.

Hirdetmény.

Folyó hó 7-én egy kis sárga táská körülbelül két araszt hosszú, egy araszt széles és egy araszt magas Kékkő községben az uton elveszett, becsületes megtalálójá, vagy az ki a táskáról hirt tud mondani és utba igazítani 100 korona jutalmat kap, értékes tárgy mások számára a táskában nem volt, csak 20 korona meg egy költő óra. Az illető jelentkezék a kékkői várban.

2413—1902. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstárnak Gyürky Dénes és társai végrehajtást szenvedők elleni 104 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a balassagyarmati kir. törvénszék (a szécsényi királyi járásbiróság) területén levő Nagy-Géc községben fekvő, a nagygeczi 81. sz. tkvben A. 1. sorszám alatti ingatlanra 61 kor., a 2. sorsz. a. ingatlanra 20+kor., a 3. sorsz. a. ingatlanra 320 kor., a 4. sorsz. a. ingatlanra 10 kor., a 5. sorsz. a. ingatlanra 764 kor., a 6. sorsz. a.

ingatlanra 210 kor., a 7. sorsz. a. ingatlanra 9 kor. és a 1. sorsz. a. ingatlanra 209 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi október hó 6-ik napján d. e. 10 órakor Nagy-Géc község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1902. évi július hó 9-én.

330

Szerémy, kir. jbiró.

619—1902. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a b.-gyarmati kir. járásbiróságnak 1902. évi V. 172. sz. végzése következtében dr. Doman Zsigmond ügyvéd által képviselt Szepesmegyei szesztermelők és finomító részvénytársaság javára, Weiner Mór ellen 453 kor. 68 fill. s jár. erejéig 1902. évi március hó 17-én fogatosított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2693 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok, lovak, tehén, bornyu, kocsi, szekér, szálmaprés, vetőgép és borókaosztó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a b.-gyarmati kir. járásbiróság 1902. évi V. 172—4. számú végzése folytán 453 kor. 68 fillér tőkekövetelés, ennek 1902. évi január hó 5 napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen — korona — fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Patakon alperes lakásán leendő eszkozlására 1902. évi augusztus hó 27-ik napjának d. e. 3 órája határidőül kitűztetik és abhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-czikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A követelesre fizetett 100 k. lovonásba hozatik. Kelt B.-Gyarmaton, 1902. évi augusztus hó 9-én.

333

Tomis, kir. bir. végrehajtó.

1692—1902. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sziráki kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a balassagyarmati takarékpénztár végrehajtónak Burián István végrehajtást szenvedő elleni 588 kor. — fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvénszék (a sziráki kir. járásbiróság) területén levő Palotás községében fekvő, a 409 tkvben A. I. 1 sorsz. 103/6 hrsz. házra és beltelekre 1786 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi augusztus hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Palotás község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy is készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendlet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szirákon, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1902. évi ápril hó 29 ik napján.

331

Kún, kir. jbiró.

669—1902. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a b.-gyarmati kir. járásbíró 1902. évi V. 51. számú végzése következtében dr. Deutsch Zsigmond ügyvéd által képviselt Krausz Lajos utóda Neuman Ignác és társa javára, Szankó János ellen 604 kor. 35 fillér a jár. erejéig 1902. évi január hó 20-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 714 koronára becsült következő ingóságok, a m., szobabutorok, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a b.-gyarmati kir. járásbíró 1902. évi V. 51.—4. sz. végzése folytán 604 kor. 35 fill. tökéltetés, ennek 1901. évi október hó 30-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 92 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig B.-Gyarmaton alperes lakásán leendő eszkölésére 1902. évi szeptember hó 2-ik napjának d. e. 10 órája határidővel kitétetik és ahhoz a venni szándékosok oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében kézpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt B.-Gyarmat, 1902. évi augusztus 9-én.
953 Tomis, kir. bir. végrehajtó.

Hazai ipar!

Magyar gyártmány!

„EMKE“

padló- és parquett-fénymáz.

Vegyünk Berkes-féle „EMKE“ padló-fénymáz a így elárjuk, hogy kitűnő, legjobb magyar gyártmányt kaphatunk a e mellett kiváló környelődési célt szolgálunk, mert 5% az „EMKE“ javára szolgál.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló fénymáz: régtől szárad a így a fényezett szoba már 1 óra múlva használatba vehető.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló fénymáz: mosható a szárazra törölve fénye még fokozottabb.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló fénymáz: víztől nem lesz feltes, mint a többi fénymáz.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló fénymáz: kitűnően alkalmas konyhabutorok és más, erős használatnak kitett tárgyak mázolására.

Eladási hely:

Benkő József fűszerkereskedésében
Balassa-Gyarmat és Rumann
Lajosnénál, Ipolyság.

352—1902. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a b.-gyarmati kir. járásbíró 1901. évi V. 270. számú végzése következtében a balassa-gyarmati takarékpénztár javára Báth József és Báth Józsefné ellen 175 korona a jár. erejéig 1901. évi április hó 19-én fogantatott biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 13016 koronára becsült következő ingóságok a m., szobabutorok, ágy és fehérművek, tekeasztalok kávéházi berendezés, lovak és kocsik nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a b.-gyarmati kir. járásbíró 1902. évi V. 299. sz. végzése folytán 175 kor. tökéltetés és ennek 1901. évi febr. 11-ik napjától járó 6% kamatai, váltódíj és eddig összesen 87 kor. 76 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig B.-Gyarmaton alperesek lakásán leendő eszkölésére 1902. évi augusztus hó 29-dik napjának délelőtti 10 órája határidővel kitétetik és ahhoz a venni szándékosok oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében kézpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt B.-Gyarmaton, 1902. évi augusztus 8-án.
958 Tomis, kir. bir. végrehajtó.

McCormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógépgyár.)

GRAND PRIX

P á r i s 1900-ban.

Kéveköttő aratógép, Fűkaszalógép, Kűszőrűkészülék, „Daisy“ marokrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és Kéveköttőfonal.

gyártmányai

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte.
Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

VILLIAM I. STILLMAN
igazgató.

Evi termelés 362000
gép.

BUDAPEST, V. kerület,
Váci-ut 30. szám.

92 Képviselőnk: **Salgó Gábor B.-Gyarmaton.**

Tanulónak

jó magaviseletű fiu felvétetik

Hummer Mihály

fűszer és csemege üzletében
Balassa-Gyarmaton. 314

Nagy butor-eladás!

Rendkívül olcsó árak!

Jelinek B. A. és Fia
butor-áruházában

Budapest, VII., Kerepesi-ut 8. sz.,
209 földszinti helyiségek.

Ujabb haladás!

Kérje mindenütt csakis
az új Eisenstädter-féle

EGLASINE

padlófénymáz. Gyári
jegy: „Vaslovag“ törvé-
nyesen védve.

Gyorsan szárad! Kiadós!

Mosható! Tűkőrfényű!

Tartós! Szagtalan!

Bejegyzett védjegy.

EGLASINE padlófénymáz utólag nem
ragad így tehát sem por,
sem piszkok a padlóba nem hatolhat be.
EGLASINE használatban a legolcsóbb be-
eresztő szer. Takarékos használat mellett 1
kgr. elegendő 12 □ méter területre.

Kapható mindenütt.

SEIFERT JÓZSEF Pozsony, Halászkapu-u. 4.

cs. és kir.

udvari fegyver

szállító.

Interurbahn

telefon 252-1k

szám.

Ajánlja dus raktárát

HENRI PIEPER EREDETI
DIANA-FEGYVEREIBŐL

ugyszinte

Raketen (kakasmélküli) fegyverekből.

KRUPP FRIGYES-féle

különleges acélcsövű

fegyverekből.

eredeti gyári áron.

Ezen fegyverek a jelenkor legmegbízhatóbb és legjobban, lövő vadászfegyverei és ki-
merítő leírásai, valamint számos előkelő vadászatkedvelő és hivatásos vadász referenciájával,
ugyszintén árjegyzékkel készséggel szolgálok.

Cs. és kir. állami áruda által oszták magyar füstnélküli 1. számú vadászati és
tárcsa löpörrel töltött töltények, továbbá szállítok minden fajta kész vadásztöltényeket
mindenkor pontosan és frissen töltve, minden kaliberűhöz legolcsóbb áron.

Vadászati, utazási és sport-különlegességek.

Saját lövöld a pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállítás alkalmából.

Vadászfegyvereim és vadászszerszámok dus választékban lesznek kiállítva, melyek eladók is,
243 mit is a t. közönség becses figyelmébe ajánlok.

A legolcsóbb bevásárlási forrás.

Nagy butor raktár!

Van szerencsém becses tudomására adni a n. é. butorbevásárló közönségnek és nagybecsült vevőimnek, hogy a már régi fennálló üzletemet a mai kor igényeinek megfelelőleg teljesen újonnan berendeztem, raktáron tartok nagyválasztékban **mindennemű és kivitelű butorokat a legolcsóbb árk mellett.**

Szobaberendezések

vagy egyes

butordarabok

részletfizetésre is kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Pollák József

Balassagyarmaton.

Kedvező fizetési feltételek.

Képviselők

kik gázberendezések szerelésében járassak, kerestetnek

ACETYLEN

világítási vállalat.

Ajánlatok referenciák megjelölésével

KLINGER RICH

Gümpoldskircheneri gép- és fémáru-gyár magyarországi telepe

Budapest, VII., Hernád-utca 43. sz.

«ACETYLEN-UDVAR» czimzendők.

Zongora

oktatást adok kezdőknek, házbán és házon kívül 8 kor. 1 óra, ugyanott az iskolai idényre teljes ellátást nyerhet uri családból két polgárista vagy gymnazista fiu vagy leány.

Czim: Teleki utca 11 szám.

Özv. Zrinyi Józsefné.

Jó és olcsó órák,

három évi jótállással privát vevőknek

Konrád János

óragyára, arany, ezüst és ékszer-árak szállító háza

Brux (Csehország).

Jó nickel-reim. óra frt 3.75

Valódi ezüst reim. óra frt 5.80. Valódi ezüstláncz frt 1.20. Nickel ébresztő óra frt 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimmerrel van kitüntetve, számtalan, arany és ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

-119

Az ellismert legjobb és legkifűnőbb

Aczel ekék 1, 2, 3. és 4. barázdásuak.

Rét, moha, tagozott és diagonal

Boronák

Gyűrűs és sima aczel lemez, földi hengerek,

Agricola vetőgépek,

Arató gépek

fünek, herének.

Szénagyűjtők és arató gereblyék, Szénafordítók,

Szabad, aszaló készülék gyümölcs és fűszereknek

Bor- és gyümölcs sajtók,

Gyümölcs és szőlőszarvák és bogymorzsológák,

Önműködő szabadalm. szőlő fecskendő

«SYPHONIA»,

Tormács és vértetű pusztítására,

Szállítható takarékok tüzhelyek,

legújabb szerkesztben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

csász. és kir. kiz. gazdasági gépgyárak, vasöntödék és vashámorművek

Alap. 1872.

BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.

750 munkás.

Kitüntetve több mint 400 arany, ezüst és bronzéremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen.

Képviselők és viszont elárúsítók kerestetnek.

Hirdetések

e lap kiadóhivatalában jutányos áron felvételnek.

Első b.-gyarmati keresztény

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT.

B.-Gyarmat, Fő-utca, a cukrászda mellett.

Elvállalok temetésrendezéseket a következő díjszabás mellett:

Osztály	Felnőtteknek	Ár	Gyermekeknek	Ár
I.	Érczkoporsó, szemfedő és párna, díszravatalozás és gyászokci	70 frttól feljebb	Érczkoporsó, szemfedő és párna, teljes ravatalozás és gyászokci	30 frttól feljebb
II.	Keményta koporsó, szemfedő és párna, teljes ravatalozás és gyászokci	46 frttól feljebb	Bronzolt koporsó, szemfedő és párna, ravatalozás és gyászokci	18 frttól feljebb
III.	Fenyőfa koporsó kelet, szemfedő és párna, ravatalozás és gyászokci	28 frttól feljebb	Fenyőfakoporsó kelet, szemfedő és párna, ravatalozás és gyászokci	14 frttól feljebb
IV.	Fenyőfa koporsó sima, szemfedő és párna, ravatal és gyászokci	16 frttól feljebb	Fenyőfa koporsó sima, szemfedő és párna, ravatal és koci	6 frttól feljebb

Gyermekekoporsók szemfedővel 1 frt 25 krtól feljebb.

Továbbá hullaszállítás vidékre legjutányosabb díjszabás mellett. Állandó nagy raktárt tartok mindennemű temetkezési cikkekből u. m.: élő- és művirágokból, sírkoszorú, szallagok, gyászjelentések, selyem és közönséges szemfedelek, sírkészletek stb. Nagyobb temetéseknél teljes gyászpompá (falak bevonása, testőrség) stb. Teljes tisztelettel

ZANA LAJOS,

épület- és butoraszatlos üzlete s temetkezési vállalata.

Gyönyörű nagy felvétel, természet és szőlő egyaránt. Nem kellene elfelejteni a
aprólékosan nagy utat. Szorgalmasan dolgoztak az emberek.
Legyenek azok a felvételek, amelyekről az emberek tudják.
Fotókat a felvételekkel is. AZ ÉRTÉKELŐK.

Tanmingene a legkedveltebb és legbiztonságosabb szőrteljesítő, barna és fekete. — Ár 2 korona.

A szíjak és fogaknak legbiztonságosabb ar

OSAN

a legjobb és legbiztonságosabb hajfestő-szer. 1 üveg ár 2 korona. Előzetes kipróbálásra 60 öntér.

Főiskolai hely: GYERMEK. ANTON. Bécs. XVIII. Carl. Ludwigstr. 8.

SCHWANHÄUSSER **irodai
cikkek**

RENDELT TARTANAK — IDŐT TAKARITANAK

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I., Johannesgasse 2.

Anélkül nem tudott dolgozni, hogy a szépség állítványát és szem-
 tartályát a legújabb és legkisebb a FOLDES-ÉNY

MARGIT KRÉM

Ára: 2 kor. Alsó társulat 1 kor., csomag 70 Kőr, post. 1.20 : ar.
 — Készít: FOLDES KILÉNY Gyógyászati ÁRÁDOK. —
 100 Kapható minden Gyógyászati ÁRÁDOK. 100

PLATSCHEK VILMOS
ellenért legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV. Központi Városház.

Párisi kiállítás: arany érem!
FERNOLENDT
Cipőfénymáz, legjobb fénymáz a világon, a cipőnek gyorsan sötét-
fekete fényt ad és a bőrt is tartósabb teszi.
Alapítva 1832. — Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 21. — Mindenütt kapható

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR.
(ORTHOPAEDIAI MŰINTÉZET)
Budapest, VII., Kerepesi-út 32. (a Rókus-kórházzal szemben.)
Bőrvédők, műtők, műszerek, készletek, stb. Orvos-sebészeti műszereket, ártaszereket,
betegápolási eszközöket.
Egyes speciális és általános műszereket is készítenek.

PFAU FÉLE COGNAC A LEGJOBB

Várgyógyítás — Homöpatia
Feltalálója és egyedül képviselője:
Dr. **KOVÁCS J.** egyet. orvost.
Budapest, V. Váci-kört 18.
Esmertelő füzet I. kor. bérmertve.

MI helybeliek Budapestén a
NEW-YORK kávéház-
ban (Graszélt-körút 9-11.)
találkozunk.
Estünként hegyvidékesek.

28 ÉV ÖTA!
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGVAK BESZERZÉSI
FORRÁSA
MAUTHNER ÖDÖN
BUDAPEST
CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE
ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ.
ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

KÖTELEZŐ PÁRIS SZÁLLODA

Szármadja: SIMON PÁL;
BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRUT 25.
100 szoba 1 frítt és felújított káoszolással egyen.
Fürdő, elegáns kávéhá, étterem és
eprosarnok a házban. Világos vasuti megállá-
hely az ósztra pályaudvarok felé.

HÍRDETESEKET • REKLAMOKAT
szakszerűen, pontosan és legelőszöbben
hírdet az összes lapokban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
hirdetési osztálya
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tírajános: LEOPOLD NYULA, szerkesztő.

BAYER-féle
MAGYAR TURISTA-TAPASZ
 Gyakszem, bőrkéreg és bőrkeményedés ellen
 Injektó és legbiztosabb szer. — Egy tiskeres ára 80 fillér.
 1 kupa bőrkeményedés ellen bőrkeményezésküldi az egyedüli készítő:
VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR
 Budapest, VI. Andrássy-ut 84.
 Készíté és megvásárlásához is megengedélyeztet

The Gresham
Életbiztosító társaság
Magyarországban működik 1865 óta.
Járatgatóság a társulgi saját palotájában
Budapest, Ferencz József tér 34b.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely

BUDAPESTEN.

—Erdőn és tiszta levegő
gyógyfürdő, székely fürdő,
hagyományos kárpátok,
gipsz gyógykezelés, ká-
lósodás, — 200 évtizedes
történelme.

—Mindenkinek kedve
és
bármelyik.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT
BUDAPEST, VII. ERZSEBET-KÖRÜT 17.
FELVILÁGOSÍTÁS DIJTALAN

Dr. Kovács
KÉZPASZTA
ezáltal fűtőhidaknak védfeljegyzéssel védett,
3 nap alatt minden káros gőzgőzöt
és fűtőhidat eltávolít.
Ez 1 kg 1,20 k. Hozzávaló szappan 1 kor.
Fő- és szétválasztó szaktár: Dr. K.
Budapest, VI., G.
Hemionia, TOLKATYI TITKOS-
KÖNYV

Kárpáti
IBOLYA-ILLAT
a legdivatosabb és legkedveltebb
PARFUM. — Ár 4 korona.
VÁSÁR LÉVŐ VÁSÁR és Művészeti
Árúvás 17. szm.
Árúvások és áruvások és áruvások

JENCSE-FÉLE
MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID
lovak és szarvasmarháknek

Gardaságban
mellkúrtá-
lellem.

Az állatok izomerejét fokozza, kitartóvá, erősebb teszi, megerősítje a lábak mozgásbéliését, az izmáknak és az u. n. pókhártyáknak. — Ár 2 korona. Postán 2.50 kor. betöltése után bérmentve kiki.

JENCSE VILMOS gyógyszerészára
BUDAPEST, II. KÖNYV-TÉR 1. SZ.

Az összes létező és bárhol **ZOLTÁN BÉLA** gyógyszertárában Budapest
írdeltt gyógyszerek megrendelhetőek Szabadságtér és Sétány-utca sarkán

A legjobb órákat
 legújabb és legdivatibb ókszereket
ÁRSZÁMOTFIZETÉSRE
 legkorábban érkező órákat szállítja Magyarországra és külföldre
 ott is legújabbak és legdivatibbak
BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák
 SZÉKESDÉN
 Április 20-án lépett be a városba.

Kézügytechnológiai gyártmányok.

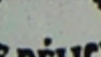
Szivattyúk és Mérlegek

minden félére

minden célra

L. SZIVATTYÚ-ÉS MÉRLEGEZÉSI RENDSZEREK KFT. BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 8.

Értékesítés helye és társaság.

„Le Délice“

legjobb Vergé cigarettapapír,
legkedveltebb Vergé szivarkahüvely.

Egyszer meggyújtva,
a cigaretta a nélkül, hogy kialudna,
egész végig ég.

Mindenütt kapható.

SANTAL EGG

Leghíresebb országok által ajánlott ezek a fiatalok Britalmalmak. — Felsőlegesség teszt
Fellépésje egyes 28. Mátos hatáskör, holnag az továbbtanuláshoz a külföldi szövegek
"figyelem" "Változókat" valódi. Kapható az ország minden egyetemén és
"Változó" 3 kor, 40 ill. előzős bekezdése után dokumentum kúld
"NADOK-é" 6. sz. sz. "Budapest, VI. Váci körút 2."

SANTALEGGER

AKAGIA

-SZAPPAN

legkedvezőbb és legolcsóbb
puha szappan. — Ár 1 korona.

Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvin-tér.

Kapható a gyógyszerárakban.

szívós arcserpintő készítmények.

AKACIA-puder 1 kor., AKACIA-urethane 2 kor.

ERŐSEK ÉS KÉZSÉGES KÉSZÍTŐK

KÖSZVÉNY ÉS CSUZ ELLEN

REPARATOR

KERESKEDELMI